

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Viite: Lausuntopyyntö VN/20882/2020

Asia: Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry kiittää mahdollisuudesta lausua lakiluonnoksesta.

Nyt esitetyssä lakiluonnoksessa säädettäisiin eläinterveyssäännöstöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen täydentämisestä. Eläinterveyssäännöstöön on koottu osana eläintautien vastustamista, aiemmat eläinlajikohtaiset eläinten tunnistamista ja jäljitettävyyttä sekä pitoaikkojen rekisteröintiä koskevat säännökset. Laissa säädettäisiin eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä myös lemmikkieläinten hyvinvoinnin varmistamiseksi, vaikka eläinterveyssäännöstö ei sisällä eläinten hyvinvointia koskevia säännöksiä.

Laki koskisi myös unionin virallista valvontaa koskevan asetuksen täydentävän sääntelyn. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä aluehallintoviraston välistä tehtävänjakoa valvonnan osalta oltaisiin selkeyttämässä. Ehdotuksen mukaan myös Tulli voisi uutena tehtävänä suorittaa eläinten tunnistamisen valvontaa EU:n sisärajoilla. Lisäksi poliisi voisi eläinkuljetusten valvonnan yhteydessä valvoa, että eläimen mukana on sen tunnistusasiakirja silloin kun lainsäädäntö sitä vaatii.

Esitysluonnokseen liittyen MTK haluaa tuoda esiin seuraavaa:

Laaja kansallisen liikkumavaran käyttö nähdään MTK:n suunnalta kannatettavana ja tarkoituksenmukaisena toimenpiteenä.

Luonnoksessa nyt ehdotettu muutos, ettei valvontaa kierrätettäisi enää aluehallintoviranomaisilla, ei MTK:n näkökulmasta kuitenkaan vaikuta johdonmukaiselta käytännön valvonnan kannalta. ID-valvonnan johtopäätökset tulisi mieluummin keskittää aluehallintovirastoissa esim. yhdelle viranhaltijalle, jotta viljelijät saisivat mahdollisimman tasapuolisen ja yhdenmukaisen arvioinnin. Mikäli nykyiset 14 eri ELY-keskusta vastaisivat jatkossa johtopäätöksistä, riski keskenään erilaisiin tulkitoihin lisääntyisi selvästi, eikä MTK pidä tätä hyvänä hallintona. Ellei AVI olisi enää arvioinnissa mukana, ei myöskään käytännönläheistä, nopeasti toimivaa kytköstä riskiperusteiseen

otantavalvontaan eläinsuojelun osalta olisi enää olemassa. Tähän asti AVI ja ELY ovat yhteistyössä toimineet niin, että tilan asiat on saatu kuntoon mahdollisimman nopeasti, eikä pakkokeinoja ole tarvittu. Aluehallintovirastoille nyt ehdotettu pakkokeinojen käyttö on teoreettisesti oikeansuuntainen, mutta käytännössä epätarkoituksenmukaista. Ne tilat, jotka päätyisivät uhkasakkomääräykseen, tuskin pystyvät niitä enää maksamaan ja riski, että tilanne ei parane, on iso. Näin edettäisiin pitkiin hallinnollisiin päätösketjuihin. Tästä aiheutuu viranomaisille ylimääräistä hallinnollista taakkaa, päinvastoin kuin lakiluonnoksen perusteluissa esitetään. Se syö myös viranomaisen resursseja. Tuottajille nämä hallinnolliset prosessit ovat henkisesti ja taloudellisesti erittäin raskaita.

Lampaiden tunnistamiseen, merkintään ja rekisteröintiin liittyen MTK-Lammasverkosto edellyttää, että lampaille otetaan käyttöön tilapäismerkki, kuten naudoilla jo on käytössä. Tämä mm. varmistaa, ettei yksittäistä eläintä tarvitse jättää teuraserästä pois korvamerkkipuutteen vuoksi. Lammasverkosto esittää myös, että e-merkki voisi olla joko apumerkki tai päämerkki. MTK:n lammasverkostossa nollat numerosarjassa nähdään tarpeettomina ja hankalina. Asetuksen toimeenpanossa tulee luopua numerosarjan vasemmalla puolella olevista nolista.

MTK:n lammasverkosto katsoo, että korvamerkkien ohella myös pötsibolukset ja injektoitavat transponderit (mikrosirut) tulee hyväksyä lampaille mahdollisiksi merkitsemistavoiksi myös Suomessa, kuten monissa muissa EU-maissa on tehty.

Sikaeläinten tunnistamista koskevat muutosehdotukset ovat MTK-Sikaverkoston puolesta kannattavia ja sujuvoittaa toimintaa, kun hyväksytyjen tuotantoketjujen osalta viimeinen pitopaikka merkitsee teuraaksi toimitettavat siat.

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Jyrki Wallin
Toiminnanjohtaja

Leena Suojala
Asiantuntija